

ΕΚ ΤΟΥ ΚΡΗΤΙΚΟΥ ΑΡΧΕΙΟΥ

ΠΡΟΣΩΡΙΝΗ ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΤΟ ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΟΝ ΤΟΥ ΠΟΛΕΜΟΥ

Πρὸς τὸν γενναιότατον Κον Σήφην Ντεληγιαννάκην.

Ἄφ' οὗ κατὰ τὴν προλαβοῦσαν διαταγὴν τοῦ Ἐξοχωτάτου Αὐθέντου μας ἐδικω-
ρίσθη ὁ πρωτοκαπιτάνος τοῦ στρατεύματος τῆς Ρεθύμνης, τὸ φροντιστήριόν μας
κρίνει ἤδη ἀναγκαῖον τὸ νὰ σοῦ συντροφεύσῃ τὰς ἐφεξῆς ὑδηγίας ἕως ὅτου αἱ
περιστάσεις νὰ συγχωρήσωσιν εἰς αὐτὸ τὴν μόρφωσιν τοῦ πρέποντος πολεμικοῦ
ὀργανισμοῦ τῆς πατρίδος μας.

Α') Τὸ κυριώτερον χρέος σου εἶναι ἡ στενωτάτη πολιορκία τοῦ φρουρίου
Ρεθύμνης.

Β') Ἀναγκαιότατον εἶναι διὰ τοῦτο νὰ κρατῇς περιμαζευμένους εἰς τὰ πόστα
τῶν ὅλους τοὺς ἀρματωμένους τοῦ αὐτοῦ Καστελλίου χωρὶς ἐξάφρεσιν.

Γ') Πρὸς ἀποφυγὴν κάθε καταχρήσεως ἐκ μέρους τῶν στρατιωτῶν πρέπει νὰ
ἡξεύρῃς τὸν ἀριθμὸν των καὶ τοῦτο τὸ μανθάνεις ἀπὸ τὸν κύριον Ἐπαρχον,
ὅστις θέλει σοῦ δώσῃ καταγραφὴν ὅλων τῶν ἀρματωμένων ἐγκατοίκων τῆς
Ρεθύμνης.

Δ') Κατὰ τὴν καταγραφὴν ταύτην θέλεις ἰδῆ εἰς πόσα μπαϊράκια εἶναι δια-
μοιρασμένοι ὅλοι αὐτοὶ οἱ στρατιῶται, καὶ τότε κράζοντας τοὺς καπιτάνους των,
τοὺς διορίζεις νὰ κἀνῃ ὁ καθ' ἓνας των ἓναν κατάλογον, σημειῶνων εἰς ταῦταν
τοὺς στρατιώτας του, καὶ ἀφ' οὗ τὸν ὑπογράψωσιν οἱ ἴδιοι καπιτάνοι τὴν τὸν δίδουν.

Ε') Μετὰ τοῦτο διορίζεις τὰ αὐτὰ διάφορα μπαϊράκια ποῖα πόστα ἔχουν νὰ
φυλάττουν καὶ πόσα εἰς τὸ κάθε πόστο, παραγγέλλοντας ἐν ταύτῳ τοὺς καπι-
τάνους των διὰ νὰ μετροῦν κάθε πρωὶ τοὺς στρατιώτας των καὶ εὐθὺς ὅπου
ἰδοῦν ὅτι λείπει κανεὶς νὰ σοῦ τὸ φανερώσουν διὰ νὰ στέλῃς εἰς ζήτησιν τοῦ
φυγάδος.

Σ') Διὰ νὰ μὴν γίνεταί ἡμῶς κατάχρησις καμμίᾳ καὶ ἐκ μέρους τῶν καπι-
τάνων των, χρεωστεῖς νὰ περιέρχῃς καὶ μόνος σου τρεῖς φορές τὴν ἐδδομάδα
ὅλον τὸ στράτευμα καὶ κρατῶν τοὺς καταλόγους νὰ τοὺς κράζῃς ὁ ἴδιος ἐξ ὀνό-
ματος διὰ νὰ βεβαιώνῃσαι καλλίτερα τὴν ἀλήθειαν.

Ζ') Κανεὶς νὰ μὴν ἡξεύρῃ ποτε ἔχεις νὰ κἀμῃς τὸν γυρὸν σου, δηλαδὴ νὰ

μήν ἔχης προσδιορισμένην οὔτε τὴν ἡμέραν, οὔτε τὴν ὥραν, ἀλλὰ πάντοτε ἔξαρνα νὰ παροησιάζεσαι εἰς τὰ πόστα τῶν στρατιωτῶν.

η') Μὲ τοὺς καπιτάνους τῶν δύο πατούλιων, τοὺς ὁποῖους ἔχομεν διορισμένους εἰς τὴν Ρεθύμνην διὰ νὰ συνάξουν τοὺς στρατιώτας, πρέπει νὰ ἔχης ἀνταπόκρισιν καὶ νὰ τοὺς γράψῃς ὅτι, ὅταν στέλλουν εἰς τὸ στρατόπεδόν σου τοὺς στρατιώτας, νὰ σὲ εἰδοποιῶν ποῖον καὶ ποῖον ἔστειλαν καὶ ἀπὸ ποῖον χωρίον, καὶ νὰ τοὺς ἀποκρίνεσαι ἂν ἔφθασαν καὶ πόσοι ἔφθασαν.

θ') Μ' ὅλον ὅτι καὶ οἱ καπιτάνοι τῶν ρηθέντων πατούλιων ἔχουν τὴν ἄδειαν διὰ νὰ παιδεύουν τοὺς ὀκνηροὺς καὶ τοὺς λειποτάκτας, ἡ Γενναιότης σου ὁμως ἔχει περισσοτέραν ἐξουσίαν εἰς τοῦτο, δηλαδή θέλεις τιμωρεῖ ἀνηλεῶς τοὺς ἀπειθεῖς, τοὺς ἀτάκτους, τοὺς ταραχοποιούς, καὶ ὅσους στρατιώτας μὲ ἓναν λόγον συγχύζουσι τὴν εὐταξίαν τοῦ στρατεύματος.

ι') Διὰ δὲ τὰ πολλὰ μεγάλα σφάλματα, καθὼς φονικά καὶ τὰ ὅμοια, θέλεις πέμπει εἰς τὴν διοίκησιν τοὺς πταίστας διὰ νὰ τοὺς παιδεύῃ αὐτῇ.

ια') Κανένας στρατιώτης νὰ μὴν ἀναχωρῇ ἀπὸ τὸ στράτευμα χωρὶς τερφερέ σου, διὰ τοῦτο λέγεις εἰς τὰς πατούλιας νὰ ἐξετάζουν καλὰ ὅσους εὐρίσκουν.

ιβ') Κανένας χουρχουδῆς νὰ μὴν περιφέρεται ἐδῶ καὶ ἐκεῖ χωρὶς γράμμα τοῦ προεστοῦ τοῦ χωρίου του, τὸ ὁποῖον νὰ διαλαμβάνῃ ποῦ ὑπάγει καὶ διὰ τί καὶ νὰ περιέχῃ καὶ τὴν διορίαν κατ' ἀναλογίαν τῆς ὑποθέσεώς του. Ὅθεν φανερώναι τοῦτο πρὸς τὸν Κύριον Ἐπαρχον διὰ νὰ δώσῃ τὴν προσταγὴν εἰς τοὺς προεστοὺς ὅλους.

ιγ') Νὰ εἶνε αὐστηρὰ προσταγὴ διὰ τὰς βίβας καὶ νὰ παιδεύεται ὅποιος ρίπτει τουφεκίας εἰς ματην.

ιδ') Νὰ χάμετε ἓνα δεσμὸν καὶ μίαν συμφωνίαν διὰ τὸ μοίρασμα τῶν λαφύρων ὅπου νὰ μὴν ἀκολουθοῦν παράπονα καὶ ἀταξίαι.

ιε') Τὰ μονετζιά θέλει μοιράζονται εἰς τὸ στράτευμα μόνον ἀπὸ τὴν Γενναιότητά σου, ὅθεν κανεὶς ἄλλος δὲν ἔχει τὴν ἄδειαν νὰ ζητήσῃ παρὰ τοῦ Κυρίου Ἐπαρχου, ὁ ὁποῖος θὲ νὰ τὰ ἔχῃ ὅλα εἰς φύλαξιν, ἐπειδὴ εἰς περιλαθὴν τούτου θὰ ἔρχωνται.

ισ') Συνεχῶς νὰ γράφῃς εἰς τὸ φροντιστήριόν μας τὰ τρέχοντα ὅλα, δηλαδή τὴν εὐταξίαν σας, τοὺς πολέμους σας καὶ τὰ λοιπά.

ις') Μικροὶ καὶ μεγάλοι ἔχουν χρέος νὰ ὑπακούουν τὰς προσταγὰς σου διὰ ὅσα ἀποβλέπουν τὸ καλὸν τοῦ στρατεύματος καὶ τῆς πατρίδος.

Λοιπὸν νὰ γίνῃ τοῦτο γνωστὸν εἰς ὅλους διὰ νὰ λάβῃ ὁ καθεὶς τὰ μέτρα του.

ιθ') Εἶναι φρονίμου ἀνθρώπου ἴδιον τὸ νὰ ἀκούῃ πάντοτε τὴν γνώμην καὶ τῶν ἄλλων, ἐπειδὴ πολλάκις ὁ μεγαλειότερος δὲν ἤξεύρει μερικὰ τὰ ὁποῖα ἤξεύρει ὁ μικρότερος. Ὅθεν συμβουλεύου εἰς τὰς πολεμικὰς ἐπιχειρήσεις σου καὶ τοὺς λοιποὺς καπετάνους μὲ τὸ νὰ γνωρίζουν καὶ αὐτοὶ ὅπως οὖν τὰ πράγματα τοῦ Καστελλίου των καὶ ἔχε ἀγάπην εἰς ὅλους, διότι αὐτὴ γεννᾷ τὴν ὁμόνοιαν καὶ ἡ ὁμόνοια τὴν νίκην.

κ') Παρεκτὸς τῶν ρηθέντων εἰς κανένα ἄλλο πρᾶγμα δὲν ἔχεις ἐξουσίαν νὰ ἀνακατεύῃς.

Σοῦ ἐπευγομεθα δὲ ὑγείαν καὶ πολλοὺς θριάμβους κατὰ τῶν βαρβάρων ἐχθρῶν μας.

Ἐν Βρίσαις τῇ 31 Αὐγούστου 1823 καὶ γ' τῆς ἀνεξαρτησίας.

Τὰ μέλη

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΖΕΡΒΟΥΔΑΚΗΣ

Ὁ Γενικὸς Γραμματεὺς

(Τ. Σ.) Π. ΝΙΚΟΛΑΪΔΗΣ

Θεωρηθὲν ἐπικυροῦται.

Ὁ Ἀρμοστής τῆς Ν. Κρήτης

(Τ. Σ.) ΜΑΝΩΛΗΣ ΤΟΜΠΑΖΗΣ

Ὁ Γενικὸς Γραμματεὺς

Ν. ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ

Κύριε Ἐμ. Βλασιέ, Ἐπαρχε Σφακίων.

Ταύτην τὴν στιγμὴν ἐλάβομεν ἔγγραφον εἰδῆσιν ἀπὸ Ἀγίαν Γαλλίην παρὰ τοῦ κυρίου Μιχαήλ Φλαμπουριάρη, ὅτι οἱ ἡμέτεροι ἐπίασαν εἰς τοὺς Ἀγίους Δέκα ἓνα Ἀλβανιτάκι, τὸ ὁποῖον διηγεῖται ὅτι οἱ ἐχθροὶ ἄλλοι μὲν διατρίβουσιν εἰς Ἀρχάναις, ἄλλοι δὲ εἰς τὸ Καστέλλι τῆς Πεδιάδος· ὅλοι συμποσοῦνται, ὥς λέγει, 8 χιλ. καὶ ὅτι δὲν ἔχουν κατὰ νοῦν νὰ ἐκστρατεύσουν μὲ τὸ νὰ μὴ θέλουν νὰ γνωρίσουν διὰ πασῶ των τὸν Ρεθιμνιώτην, διὸ καὶ ἔγραψαν εἰς Αἴγυπτον νὰ τῶν ἐλθῇ ἕτερος παῖς καὶ μετὰ τὸν ἐρχομὸν του τότε θέλουν πολεμήσῃ. Ταύτην τὴν εἰδῆσιν κατὰ τὸ παρὸν ἔχομεν καὶ φαίνεται νὰ εἴναι πιθανὴ διὰ τὴν ἀργητὴν τῆς ἐκστρατείας των.

Ὁ Αἰγυπτιακὸς στόλος ἀνεχώρησεν ἀπὸ Κάστρου, διὰ τοῦ ὁμοῦ εἶναι ἄδελον. Ὑγιαίνετε.

Σφακιά τῇ 16 Ἰουλίου 1823.

Ἐκ τῆς Καγκελλαρίας Σφακίων.

Εὐγενέστατε Κύριε Ν. Καλλέργη Ἐπαρχε Κισσάμου.

Κατὰ τὴν 15 τρέχοντος διαταγὴν σας, εἰς τὰς 11 ὥρας τῆς ἡμέρας ἔκαμα πανιά καὶ ἐπίασα τὸν κάβον τῆς Γραμπούσας δι' ὅλην τὴν νύκτα. Πρὸς τὸ ξημέρωμα εἶδον ἓν πλοῖον ἔξ ἧ ὀκτὼ μίλια μακρόθεν . . . τὸ ὁποῖον κυνηγῶντας μὲ τὰ πανιά καὶ μὲ τὸ παλαμέντο μου, τὸ ἐπλησίασα ἐπειδὴ ἔφραυεν, ἀλλ' ἐπειδὴ ὁ καιρὸς ἔγινε γαλήνη, ἐπροσποιήθη ὅτι ἐστράφη, ἀλλὰ πλησιάζοντας περισσότερον, τοῦ ἔκαμα δύο φουμάδες καὶ δὲν ὑπῆκουσεν καὶ ἐν ταύτῳ

τοῦ ἔρριψα μίαν κανονιά μετ' τῆς μπάλας, ὅστις τότε ἔβαλε τὴν παντιέρα του, ἔρριψε τὴν φλούκα του καὶ ἦλθεν εἰς τὴν γαλιῶτα μου ὁμοῦ μετ' τὰς σπεδιτζιόνας του. Ὅστις τοιοῦτο κουστουδίτο μετ' ἔδωκεν, μαρτιγὰνα ἢ ἀσουτζιόνα, μετ' Γαλλικὴν σημαίαν τοῦ καπετάν Γιάκουμου Γρίφου, προερχομένη ἀπὸ τὰ Χανιά τὸ φορτίον του ἀπὸ σιτάρι καὶ ἀπὸ καλαμπόκι τοῦ λογαριασμοῦ του διὰ τὴν Νάκινθο. Ἀλλ' ἐγὼ διορίζοντας τοὺς ἀνθρώπους μου νὰ βιζιτάρουν τὴν μαρτιγὰνα, ἐπήγαν καὶ ἠῶσαν κεκρυμμένους τρεῖς Τούρκους, μετ' γράμματα ἀπεσταλμένα ἀπὸ τὸν πασᾶ τῶν Χανίων ὡς σοκρακάρικοι διὰ νὰ ὑπάγουν νὰ παραδώσουν εἰς τὸ κάπτερον Γραμπούσας ὅλας τὰς περιεχούσας προβεζιόνας καὶ μονετζιόνας εἰς τὴν μαρτιγὰνα, καὶ αὐτοὶ οἱ ἴδιοι Τούρκοι καὶ ὁ καπιτάνος μετ' τοὺς μαρινάρους του ὁμολόγησαν. Ἀμέσως ἔβαλα εἰς αὐτὴν ἀνθρώπους μου ὡς καλὴ μου πράξις καὶ ἰδοὺ τὸ ἔφερα ἐδῶ. Διὰ τοῦτο παρακαλῶ νὰ διορίσεται διὰ νὰ ἐξεταχθῇ ὁ καπιτάνιος καὶ οἱ Τούρκοι κατὰ τὴν τάξιν διὰ νὰ λάβω τὴν νόμιμον ἀπόφασιν ἐπάνω εἰς τὴν πληρεξουσιότητα τῶν περιεχόντων τούτου τοῦ κάρικου.

Τῇ 17 Αὐγούστου 1823 εἰς Κίσαμιον.

Διὰ τὸν καπ. Παρασκευᾶν Τζακιρόπουλον μὲν ἰξεύροντας γράβαι τὸν ὑπογράφω ὁ Γεώργιος Τζακιρόπουλος.

Ὁ Γραμματεὺς αὐτοῦ

M.